

נצח החירות

אי לא אחד מאתנו, המשמיצים המיקצועיים, לא יכול היה להמציא השמצה נוראה יותר. המישים יטבע שנים אחריו שבא דויד בן-גוריון ארצה והחל להתבלט כמנהיג במפלגת הפועלים, — עשרים ותשע שנים אחריו שנטל לידו את תפקיד ארבע-עשרה שנה אחרי שהפך מושל עליון של מדינת ישראל, — שש שנים אחרי שהתבסס כשליטי-יחיד, שעל פיו ישק כל דבר, — הנה הוא בא ומכריז כי מאיימת סכנת חוריי בן וכלייה על מדינת ישראל.

אחרי כל אלה, הנה דרוש כיום נאמץ עליו, עילאי, כדי להציל את עצם קיומה של המדינה, את חיי בניה, את התקווה האחרונה של יהודי העולם.

אחרי כל אלה, יש צורך להכריז על מצב-חירום קיצוני, לצלצל בפעמוני האזעקה, להעמיד את המדינה כולה על רגליה.

התיתכן תעודת-עניות מבישה יותר למנהיג עליון? האין זאת הכרזה מהפירה של פשיטת רגל מוחלטת — הכרזה שהיא מחרידה שכי עתיים כשהיא באה מפי פושטי-הרגל עצמו?

***
מסופקני אם ישנו עוד מי שטר אחד בעולם כולו המוציא על עצמו תעודה כזאת של חוסר-כשרון ר כשלון חרוץ.

להיפך: נהוג בעולם שהממשלה הקיימת מחפה על כשי-לונותיה, מתארת את המצב בצבעים ורודים, אף כשחששות כבדים מעיקים על לבה.

בכל מערכת-בחירות, נוהגת הממשלה הקיימת לטעון כי המצב השתפר בהרבה בימי כהונתה, כי הסכנות העיקריות סולקו, כי הודות לה הושגה יציבות והתבססות. ואילו ה' אופוזיציה מנסה בכל כוחה להפריך טענות אלה, להוכיח כי הסכנות גברו וסיכויי המדינה קטנו.

היה זה גיון קנדי הדמוקראטי, למשל, שטען במערכת-הבחירות האחרונה כי קרנה של ארצות-הברית ירדה פלאים, כי מאיימות על אמריקה סכנות חמורות יותר מאשר בכל עת אחרת. ואילו דוידט אייזנהואר וריצ'ארד ניקסון, חברי הממשלה הרפובליקאית היוצאת, טענו כי זוהי אזעקת-שואא, וכי מצבה של אמריקה תקין וששיר.

ממשלת ישראל ח פשיה, ברוך השם, מנטייה זו. אין היא מנסה להפנות על הסכנות, לטשטש את המציאות המרה, ליצור אשלייה של בטחון.

אין היא זקוקה לכך — כי בישראל אין בחירות אמיתיות, בהן יכולים בוחרים חופי שיים לבחור בין המישטר לבין יריביו. על כן יכולה הממשלה להגיד את האמת.

***
אומנם, לא כל האמת. אין דויד בן-גוריון, נערי ו גורוריו יוצאים בהכרזה: "אשמנה טטאנו!" — הכרזה המתאימה דחקה לעונה זו של ימים נוראים.

הם מעמידים פנים כאילו סכנת-המוות הי מאיימת על המדינה אינה פרי נתונים מדי ניים, שהיתה להם שליטה עליהם, אלא תוצי אה של כוחות-יטבע שהם מחוץ לכוח השלי טה של בשר ודם, כמו רעשי-אדמה או התפרי צות הריגעש.

אומנם, בין כל עשרות מיליוני הערבים, על מדינותיהם השונות, על מעמדותיהם השונים, על מפלגותיהם השונות, המוכנות לטרוף זו את זו, אין אף לא ערבי אחד המוכן להשלים עם קיומה של ישראל.

אומנם, בתום ארבע-עשרה שנות קיום המדינה לא הש תפר המאזן הצבאי יוטבת ישראל, אלא להיפך — מאיימת עליה סכנה חמורה יותר מאשר אי-פעם.

אומנם, אפילו בין ערביי ישראל — הנמצאים מזה ארבע עשרה שנה תחת מרותה המוחלטת של המדינה, מוסדותיה, תיעמלניה! — אין אף לא גורם רציני אחד המסוגל או המוכן לגשר בין ישראל ומדינות-ערב.

המדינה מבודדת כיום במרחב לא פחות מי אשר למחרת מלחמת-העצמאות, ואולי עוד יותר. במשך ארבע-עשרה שנה דיבר "קול ישראל" אל מיליוני הערבים בשפתם — ולא מצא אף סכיד אחד.

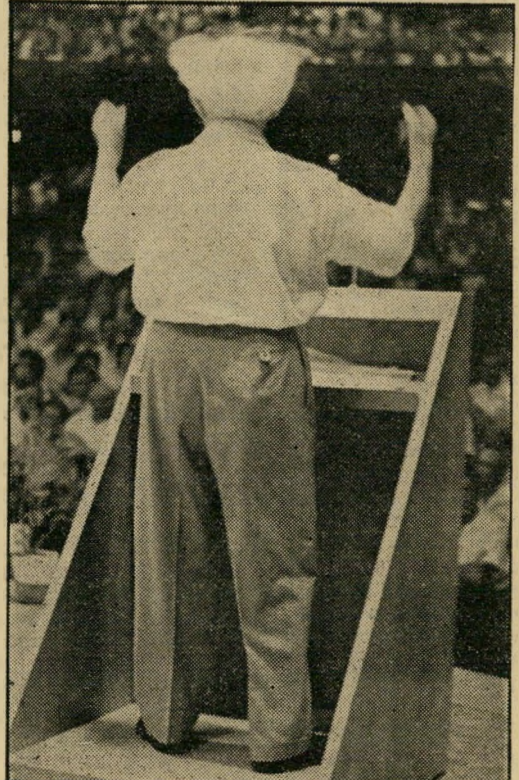
שונאים אותה הנאצריסטים והאנטי-נאצריסטים; הפיאודלים והסוציאליסטים; משרתי המערב והקומוניסטים; המוסלמים והמארונים; שואפי הקדימה ואבירי הריאקציה; הפרופסורים של אליאזחדר ואולפיהימישנה בדמשק. כולם, כולם, כולם. הם שנאו אותנו כאשר היו בידיהם מטומי

"ספיטפייר" ומיקלעי "ברן" — והם שונאים אותנו כפליים כיום, כאשר הם מפתחים טיי לים ומדברים על ייצור פצצות-אטום.

הצלחנו לרכוש ידדים בשבדיה ובחלטה העילית — אך לא במרחב בו נהרץ גורלנו. אנו שולחים עשרות מישלחות יקרות של מומחים לרכוז אפריקה ולמזרח אסיה — אך איננו יכולים לשלוח אף לא מישלחת אחת למרחב המהמה שוק טבעי לתוצרתנו.

האם יתכן כשלין חרוץ יותר של הנהגה מדינית — כשי לון המסכן את כל אשר ניבנה והוקם בארץ זו במרוצת הדרורתי? האם אין זה מוכיח את אפסותן הגמורה של מחשבה וביצוע, של השקפה ומדיניות, של מנהיגים ר מוסדות?

אולם מנהיגינו מכריזים על כך כאילו היה זה הישג שיש להתפאר בו, הוכחה לגבריותם ולעוזדרוהם. כמו תינוק ששבר צינצנת-ריבה

דויד בן-גוריון: שוב היד נטויה

ומתפעל מכוחו, הם באים עתה ומכריזים: המדינה בסכנה! שוב הניעה שעת-חירום! חיי נשותינו וילדינו מונחים על כף המאזניים!

***
מתי שמענו פיזמון זה לאחרונה? מתי לא שמענו אותו? איזו שנה משנות קיום המדינה היתה חופשית ממנו?

שמענו אותו בימי קיביה ובימי הפשיטה על עזה. שמענו אותו כאשר פינו הבריטים את תעלת-סואץ והתיידדו עם עבד אל-נאצר. שמענו אותו כאשר זרם הנשק הסובייטי הי ראשון למצרים. שמענו אותו ערב מערכת-סיני. שמענו אותו כאשר הוקמה הרפובליקה הערבית המאוחדת, כאשר היה נידמה כאילו העולם הערבי כולו עומד להתאחד תוך חודשים מעטים. שמענו אותו כאשר התפרקה הרפובליקה הערבית המאוחדת וכאשר העולם הערבי מפולג יותר מ תמיד.

חירום! חירום! חירום!

אפשר היה לחשוב כי המישטר כבר רגיל למצב-החירום הניצחי, וכי שוב אין הוא זקוק לקריאות-אזעקה מיוחדות. אם מצב-החירום הוא המצב הטיבעי, כמו זריחת השמש וחילופי העונות, הרי אמצעי-הכוננות היו צריכים להיות טיבעיים גם הם, רגילים, מובנים מאליהם. הם היו צריכים להיות כלולים בתקציב הרגיל, בתחיקה הרגילה, במערך הפוליטי הרגיל.

אבל לא. כל פעם, כאשר מוכרו מצב-חירום חדש, נוהג המישטר כאילו זה מצב-החירום הראשון, המחייב גיוס חדש

לגמרי, ש ניים מהפכניים בתקציב, הודעקות המוניות, תמור רה פסיכולוגית גמורה.

בכל פעם יש לפברק היסטרואיה לאומית. בכל פעם מסתבר ששום דבר אינו מ כן, שכיסי הממשלה ריקים, שמצב-החירום הוא בלתי-צפוי לגמרי, שונה מכל קודמיו.

ואילו היינו מתייחסים לכל זה ברצינות, היינו נאלצים לומר: מישטר זה לא זו בלבד שאינו מסוגל לשים קץ למצב-החירום הניצחי, ולא זו בלבד שהוא מוכן בהחלט לכך שמצב-החירום זה יימשך עוד מאה שנה — אלא שגם אינו מסוגל לנהל את המדינה על בסיס זה ללא פאניקה שנתית והיסטרואיה עונתית.

כך היינו אומרים — אילו התייחסנו להכרזות אלה כי רצינות. אולם בלבנו מכרסם חשד חמור.

התגב לבנו החשד כי לא הפאניקה וההיסטרואיה הן תוצאת מצב-החירום, אלא שמצב החירום (שהוא אמיתי למדי, כגלל חידלוננו ה טראגי של המישטר) מנוצל לשם פיברוק ה פאניקה וההיסטרואיה.

***
אלה נושנה היא: האם קדמה התרנגולת לביצה, או להיפך? אין הוטלה הביצה הראשונה, אם לא ה תה תרנגולת? ואיך נוצרה התרנגולת הראשונה אם לא בקעה מביצה?

באותו היגיון עצמו אפשר לשאול: האם מצב-החירום הניצחי יצר את המישטר הזה, או שהמישטר הזה יצר את מצב-החירום הניצחי?

התשובה היא: שתי התופעות נולדו וצמחו ביחד. מצב-החירום הניצחי לא היה מחזיק מעמד ללא מישטר זה, ומישטר זה לא היה מחזיק מעמד ללא מצב-החירום הניצחי.

מצב-החירום לא היה מחזיק מעמד בלי מישטר זה, כי מישטר אחר, פחות מאובן בתפיסותיו, פחות מעוניין במצב הקיים, היה מנצל את עשרות ההזדמנויות ההיסטריות ש באו וחלפו בדור האחרון, כדי לרכוש ידדים במרחב ול הצליח בחברה המרחבית.

ואילו המישטר לא היה מחזיק מעמד בלי מצב-החירום, כי כל קיומו על פאניקה בטחוניסטית מתמדת. פאניקה זו משמשת אמתלה למשק הטפילי, שרק הוא עצמו נהנה ממנו. פאניקה זו מספקת תירוץ לאלפי חוקי-החירום הגלויים והמוסכמים, למימשל הצבאי ברחוב הערבי ולמימשל הבטחוני ניסטי ברחוב העברי. פאניקה זו מחפה על כל כשלונותיו הפוליטיים — ואילו הכשלונות הפוליטיים מגבירים מצידם את הפאניקה.

זהו מעגל-קסמים מקסים. אין לו התחלה ואין לו סוף.

מצב-החירום חייב את הכרית עם הגנרלים הצרפתיים. ה ברית עם הצרפתים החמירה את מצב-החירום. מצב-החירום חייב את שילוחו ההפגנתי הרעשני של שביט 2. ושיגורו שביט 2 דהף את המיצרים לשגר טילים משלהם והחרף את מצב-החירום.

מצב-החירום מכריח את ממשלת ישראל להתנגד לפירוט אטומי של המרחב — והתנגדות זו מחריפה את מצב החירום עד לגבול של מישחק-פוקר בגורל הלאומי. נצח החירום לא ישקר.

***
בחיננו את כל זה — מה יכולים אנחנו לעשות? התשובה לכך אינה קלה ואינה פשוטה.

קודם כל: איננו יכולים להתפטר, כיחידים, ממצב-החירום.

דומים אנחנו למלחים באוניה אשר קברניטה הוא חדל אישים, המעלה את האוניה כל כמה זמן על שרטון. בכל פעם הוא מזעיק את המלחים, תובע מהם מאמץ עליון ליד המשאבות, מכריז באוניהם כי גורל האוניה וחיהם שלהם בסכנה.

מה יכולים המלחים לעשות? אין הם יכור לים לקפוץ מן האוניה. אונייתם שלהם היא, וגורל האוניה — גורלם.

אין להם ברירה: הם חייבים להתייצב ליד המשאבות, לעבוד כמטורפים, לחלץ את האוניה מן השרטון.

אך כאשר הדבר חוזר ונישנה, ואם אין הם עדה של מטומטמים, יסיקו בסופו של דבר מסקנה הגיונית אחת: אולי כדאי לפלק את הקברניט ואת חובליו, ולבחור ברכיחובל מוצי לח יותר, היודע לקרוא מפות ולנווט אוניה בים.